

Posiedzenie Prezydium Zarządu Głównego SBP 4 marca 2004 r.

Na dzień 4 marca 2004 r. wyznaczono posiedzenie Prezydium ZG SBP. Program spotkania przewiduje omówienie następujących tematów: organizacja Tygodnia Bibliotek (imprezy, kwestia sponsorów), zatwierdzenie Planu Pracy ZG na rok 2004, plan wydawniczy SBP.

Spotkanie przedstawicieli organizacji z obszaru książki i informacji naukowej 26 lutego 2004 r.

Posiedzenie z udziałem członków Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych, Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, Polskiego Towarzystwa Informacji Naukowej i Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego poświęcono głównie kwestiom Tygodnia Bibliotek, dalszego wydawania *Przeglądu Bibliotecznego*, *Kodeksowi etyki bibliotekarza i pracownika informacji* oraz losu księgozbioru likwidowanej Biblioteki PAN. W tej ostatniej sprawie SBP i pozostałe organizacje podpiszą apel o zabezpieczenie zbiorów, i ewentualne przekazanie ich Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego oraz poszczególnym instytutom PAN.

Posiedzenie Komisji Automatyzacji 16 lutego 2004 r.

Komisja obradowała w gmachu Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy. Podsumowano działalność w r. 2003. Niestety, nie wszystkie planowane zadania zostały zrealizowane – z przyczyn niezależnych od Komisji nie podjęto prac nad *Programem komputeryzacji bibliotek publicznych*. Uczestnicy spotkania omówili plan pracy na rok 2004, szczególnie dużo miejsca poświęcając listopadowej konferencji *Automatyzacja Bibliotek Publicznych*. Podkreślili konieczność ściślejszej współpracy z Sekcją Bibliotek Publicznych SBP.

W TYM NUMERZE, m. in.:

1. POŻEGNANIE KOL. WŁADYSŁAWY WASILEWSKIEJ (s.1)
2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE TYGODNIA BIBLIOTEK (s. 2,3)
3. SPOTKANIA GRUP ROBOCZYCH (s.3)

Pożegnanie Władysławy Wasilewskiej (1922 – 2004)

W dniu 12 lutego 2004 zmarła Władysława Wasilewska – Członek ZG SBP od 1969, Sekretarz Generalny w l. 1981 – 1985, od 1985 Przewodnicząca - następnie Sekretarz - Głównego Sądu Koleżeńckiego, Członek Honorowy SBP, współtwórczyni i wieloletnia kierowniczka Biblioteki w II LO im. Stefana Batorego w Warszawie, Redaktor Naczelny *Poradnika Bibliotekarza* w l. 1976 – 1998, wizytator w Ministerstwie Oświaty, autorka m.in. prac *Wiedza o książce* (1966) czy *Entuzjastki bibliotekarstwa dziecięcego* (1999).

Zmarłą – wyróżnioną m.in. Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem KEN i Odznaką Honorową SBP – pożegnaliśmy 19 lutego w kościele św. Józefa na Powązkach. Uroczystości pogrzebowej towarzyszyły poczty sztandarowe: SBP i Liceum im. Batorego.

Kronika SBP ...

- 27 lutego br. Przewodniczący SBP Jan Wołosz wystosował do Przewodniczącego Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych Senatu RP list wyrażający głębokie zaniepokojenie faktem, że w przyjętym przez Sejm projekcie Ustawy o podatku od towarów i usług, w wykazie placówek objętych zwolnieniem z płacenia podatku VAT zabrakło bibliotek publicznych. Pełną treść pisma można znaleźć na stronie internetowej: www.ebib.oss.wroc.pl

- 24 lutego br. w trakcie konferencji prasowej *Tygodnika Solidarność* poinformowano o wynikach przeprowadzonego przy współudziale BN i SBP rankingu literackiego pt. **Kanon Polskiej Literatury XX w.** Ustalono listę 20 autorów i ich dzieł. Szczegóły w nr 9 *Tygodnika*... z 27 lutego br.

- 10 lutego br. odbyło się spotkanie powołanego podczas V Forum SBP w Nałęczowie Zespołu ds. opracowania kodeksu etycznego bibliotekarzy z udziałem Przewodniczącego i Sekretarza Generalnego SBP. Uzgodniono ostatnie zmiany w projekcie, które przekazano Zespołowi opiniującemu (J. Wojciechowski, M. Drzewiecki, Z. Żmigrodzki, K. Migoń, J. Wołosz). Po zgłoszeniu uwag i uwzględnieniu ich przez zespół autorski dokument zaopiniują strukturę SBP.

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE TYGODNIA BIBLIOTEK 8 – 15 maja 2004 r.

Bieżący rok, rok formalnego przystąpienia do struktur Unii Europejskiej jest dla Polski rokiem szczególnym. Życie ekonomiczne, gospodarcze, ale i kultura naszego kraju zostaną skonfrontowane ze społeczeństwami bogatszymi, tworzącymi swój dobrobyt w ciągu wielu lat, a nawet stuleci. Skłania to do skupienia uwagi również na bibliotekach. One także staną przed koniecznością skuteczniejszego zaprezentowania swoich walorów w nowym, otwartym na międzynarodową społeczność klimacie.

To nowe wyzwanie nakłada się na systematycznie wzrastające potrzeby edukacyjne, kulturalne, informacyjne i społeczne mieszkańców naszego kraju. Dynamiczny w ostatnich latach wzrost liczby osób studiujących i doksztalających się sprawia, że systematycznie powiększa się liczba czytelników w bibliotekach oraz wykorzystanie zasobów i usług bibliotecznych. Na przykład wśród ponad 7,5 mln czytelników bibliotek publicznych ok. 73 % stanowią osoby uczące się i (w tym ok. 20 %) studiujące.

Sprostanie tym potrzebom wymaga zwiększania nakładów na rozbudowę zbiorów i nowe technologie w bibliotekach, co z kolei jest możliwe tylko wówczas, gdy rządzący i obywatele będą postrzegać biblioteki jako instytucje, bez których poprawa gospodarki i nadzieje na wzrost dobrobytu społeczeństwa będą zubożone.

Choć nie odstawiamy od cywilizacyjno-kulturowych kanonów Zachodu i bibliotekarzom polskim nie brak inwencji, wiedzy, znajomości najnowszych metod pracy, dorobku myśli teoretycznej i bogatych, historycznych tradycji, to, niestety, społeczeństwo polskie zna obraz bibliotek, kształtowany poprzez stereotyp półki i kartkowego katalogu. Obraz taki kreują najczęściej ludzie traktujący czytelnictwo i książkę niemal jako synonim wieków pary i elektryczności. Najwyższa pora, aby tak opaczny wizerunek zacząć zmieniać.

Dobłą sposobnością do skupienia uwagi szerokiej opinii publicznej, mediów i decydentów na bibliotekach – powinien być inicjowany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich TYDZIEŃ BIBLIOTEK, obchodzony w dniach 8 - 15 maja br. pod hasłem:

BIBLIOTEKI W EUROPIE BYŁY ZAWSZE

W ramach Tygodnia Bibliotek, którego kontynuację przewidujemy także w latach następnych pod innymi hasłami. Nadal będziemy też świętować wzrost w nasze tradycje Dzień Bibliotekarza.

Wybór terminu TYGODNIA BIBLIOTEK podyktowany został długoletnią mającą tradycją upowszechniania książki. Zasadniczym jego celem jest rozpropagowanie wiadomości o informacyjnej, społecznej, edukacyjnej i kulturotwórczej roli bibliotek, ich różnorodnej ofercie usługowej, bogactwie zbiorów, przybliżenie społeczeństwu ich wizerunku jako nowoczesnych, przyjaznych społeczeństwu instytucji.

To swoiste „doinformowanie” Polaków powiedzie się, jeżeli swój dorobek i pożytki ze społecznej służby pokażą możliwie wszystkie rodzaje bibliotek.

Ważne jest również, aby z imprez Tygodnia skorzystały społeczności miejskie i wiejskie. Zarząd Główny SBP zdaje sobie sprawę z nierównej kondycji finansowej bibliotek, różnych tradycji i form upowszechniania czytelnictwa i wiedzy o własnej działalności w konkretnym środowisku. Nie byłoby więc celowe zalecać jednej, obowiązującej we wszystkich bibliotekach formy realizowania Tygodnia. Dlatego apelujemy do inwencji i pomysłowości bibliotekarzy, aby, korzystając ze swych umiejętności i bogatych doświadczeń, samodzielnie, a najlepiej w porozumieniu z innymi bibliotekami, instytucjami i organizacjami - przygotowali programy, które w sposób atrakcyjny zaprezentują działalność danej biblioteki, pozwolą wystąpić z określoną inicjatywą, przyciągną uwagę społeczności lokalnych i mediów, zyskają bibliotece przyjaciół, sprzymierzeńców i wsparcie w otoczeniu. Idzie o to, aby realizacja przygotowanego programu działań skupiła na bibliotece uwagę użytkowników i całej społeczności lokalnej.

Nie wątpimy, że masowość tego rodzaju przedsięwzięć w całym kraju może się przyczynić do korzystnej zmiany w postrzeganiu bibliotek przez opinię publiczną i decydentów.

Powodzenie przedsięwzięcia będzie zależało od włączenia się w jego realizację nie tylko bibliotek, ale także struktur naszego Stowarzyszenia oraz innych instytucji i organizacji.

Zarząd Główny SBP, inicjując Tydzień Bibliotek, zwróci się do dyrekcji bibliotek oraz innych instytucji z propozycją udziału w przedsięwzięciu (w tym organizacjom z obszaru bibliotekarstwa i informacji naukowej), zorganizuje wspólnie z Biblioteką Narodową konferencję pt. „Biblioteki w Europie były zawsze”, wyda plakat Tygodnia Bibliotek, który będzie szeroko kolportowany w bibliotekach i innych instytucjach, zainteresuje Tygodniem media centralne, przeprowadzi konkurs na najlepszy program Tygodnia w bibliotekach, będzie propagował najciekawsze pomysły, inicjatywy i przedsięwzięcia, członkowie Zarządu Głównego będą pełnić funkcje rzeczników tego przedsięwzięcia.

cd. na str. 3

Nowości wydawnicze:

- praca zbiorowa pod red. M. Kocięckiej, H. Zasadowej „Kustosze Zbiorów Specjalnych”
Seria: Bibliotekarze polscy we wspomnieniach współczesnych (8)
Wydawnictwo SBP
- praca zbiorowa pod red. T. Arendt, K. Turo
„Literatura Wybrzeża po roku 1980”
Materiały z sesji naukowej
Gdynia, 3 – 4 grudnia 2003
Wydawnictwo Diecezji Pelplińskiej
„Bernardinum”

cd. ze str. 2

Zarząd Główny zwraca się do wszystkich struktur SBP (okręgów, oddziałów, kół, sekcji, komisji) oraz czasopiśmie SBP („Bibliotekarz”, Biuletyn Informacyjny SBP”, „EBIB”, „Ekspres ZG SBP”, „Poradnik Bibliotekarza”, „Przegląd Biblioteczny”, „Zagadnienia Informacji Naukowej”) i liczy na organizacyjne i twórcze uczestnictwo w realizacji projektu Tygodnia Bibliotek. Niezbędna będzie otwartość na cudze propozycje, koordynacja działań w skali lokalnej i regionalnej, pośredniczenie w przekazywaniu informacji i materiałów, kontakty z mediami, a przede wszystkim samodzielne inspirowanie, organizowanie oraz współorganizowanie imprez.

SBP liczy na zainteresowanie się Tygodniem Bibliotek władz państwowych i samorządowych oraz na włączenie się w jego obchody innych instytucji i organizacji. Przeprowadzone rozmowy z przedstawicielami różnych instytucji i organizacji upewniają nas o potencjalnym szerokim zainteresowaniu Tygodniem Bibliotek i gotowością współdziałania w jego realizacji na szczeblu regionalnym i centralnym. Stąd niezbędna jest otwartość bibliotekarzy i struktur SBP na kontakty i propozycje płynące spoza środowiska bibliotekarskiego.

Spotkania zespołu roboczego ds. przygotowania założeń nowej Ustawy o bibliotekach

Zespół – powołany przez ZG SBP – działa w następującym składzie:

- **dr Karolina Grodziska** – dyr. Biblioteki PAU/PAN
- **mgr Jadwiga Kosek** – przew. Oddziału SBP w Krakowie
- **ks. dr Jan Bednarczyk** – dyr. Biblioteki PAT
- **dr Józef Zajac** – em. Dyr. WBP w Krakowie
- **dr Jerzy Krawczyk** – wiceprzew. ZG SBP.

Członkowie spotkali się w Krakowie 21 listopada 2003 i 23 stycznia 2004. W trakcie pierwszego posiedzenia omówili sprawy podstawowe: jakie rodzaje bibliotek (czy także np. kościelne?) ma obejmować ustawa, czy powinna ona koncentrować się na szczegółach i ujednolicić praktykę zawodową bibliotekarzy. Spotkanie drugie poświęcono postulatowi zdefiniowania w ustawie pojęć: *dobro narodowe, narodowy zasób biblioteczny, organizator biblioteki*; oraz ewentualnie: *biblioteka, sieć biblioteczna, system biblioteczny*.

Następne posiedzenie zespołu przewidziano na początek marca.

Niemniej jednak chcemy zwrócić uwagę przykładowo na przydatność organizowania w bibliotekach:

- „Dni otwartych” i prezentacji nieznanym czytelnikom działów lub procedur (np. tworzenie katalogu elektronicznego),

- konkursów, np. w porozumieniu z uczelniami lub szkołami artystycznymi konkursu na ekslibris biblioteki, a w porozumieniu z lokalnymi mediami - na najchętniej odwiedzaną bibliotekę w mieście lub najsympatyczniejszego bibliotekarza,

- wspólnie z wydawcami i księgarzami kiermaszy i promocji książek, spotkań z pisarzami i ciekawymi ludźmi,

- pozyskiwania sponsorów w firmach i instytucjach, które w zamian za zakup określonych książek mogłyby być promowane naklejkami na tych książkach z nawami darczyńców,

- w dużych miastach, zazwyczaj stolicach województw, występuje wiele rodzajów bibliotek. Tu w ramach Tygodnia Bibliotek można wyodrębnić imprezy dla danego rodzaju bibliotek np. Dzień Bibliotek Naukowych, Dzień Bibliotek Publicznych itd.

Powodzenie Tygodnia Bibliotek będzie zależało w dużym stopniu od jego rozpropagowania w lokalnych mediach. Dlatego jak najszybciej należy skontaktować się z prasą, radiem i telewizją, informując je o podjętych zamierzeniach.

Zarząd Główny, po ustaleniu przez biblioteki konkretnych programów, chciałby mieć informacje o najważniejszych z nich i je propagować. Bardzo prosimy o przesłanie takich wiadomości na adres internetowy Biura ZG SBP (biurozgsbp@wp.pl) lub pocztowy (Al. Niepodległości 213, 02-086 Warszawa) wg. schematu: nazwa biblioteki, krótka charakterystyka przedsięwzięcia, miejsce i dokładny termin - do 15 kwietnia br. Wezmą one udział w konkursie na najlepszy projekt programu działań w Tygodniu Bibliotek, który niniejszym ogłaszamy.

Zarząd Główny SBP wyraża przekonanie, że wszyscy bibliotekarze w sposób aktywny uczestniczyć będą w zaplanowanych imprezach.

Liczymy też na przychylność dyrekcji bibliotek wobec idei TYGODNIA oraz wypełnienie obchodów konkretną treścią.

Jesteśmy przekonani, że naszym wspólnym zyskiem będzie lepszy wizerunek bibliotek w społeczeństwie i łatwiejsza dzięki temu droga do unowocześniania bibliotek.

**Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
Warszawa, luty 2004r.**

EXPRES ZG SBP

opracowanie i redakcja:

Małgorzata Konowrocka, Mikołaj J. Wachowicz - pracownicy Biura ZG SBP.

tel.: (0-prefiks-22) 825-83-74

e-mail: biurozgsbp@wp.pl

serwis informacyjny SBP: <http://ebib.oss.wroc.pl/sbp/>

fax: (0-prefiks-22) 825-53-49

adres: Al. Niepodległości 213, 02-086 Warszawa

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania materiałów oraz wprowadzania zmian – bez porozumiewania się z autorem.

Biuletyn wydaje się do użytku wewnętrznego.

Informacja Europejska w Bibliotekach - sprostowanie

W odpowiedzi na notatkę zawartą w Expresie nr 1/2004 nt. Ośrodków Informacji Europejskiej w Bibliotekach Dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu a zarazem Sekretarz Krajowej Rady Bibliotecznej – **mgr Helena Bednarska** – przysłała list, którego fragmenty cytujemy:

(...) Województwo Wielkopolskie nie jest białą plamą w prezentowanym rankingu województw. Na naszym terenie istnieje znacząca liczba ośrodków informujących o Unii Europejskiej, w tym siedemnaście certyfikowanych Lokalnych Punktów Informacji przy bibliotekach publicznych.(...)

Powiadamy, za dyr. Bednarską, że lista Punktów Informacji Europejskiej Wielkopolski zamieszczona jest na stronach WWW:

www.wbp.poznan.pl, www.interklasa.pl

Wielkopolan przepraszamy. Zbyt pochopnie zawierzyliśmy informacjom UKIE.

LIST DO DYREKTORÓW BIBLIOTEK

Szanowna Pani Dyrektor,
Szanowny Panie Dyrektorze,

Zwracamy się do Pani/Pana, podobnie jak do innych dyrektorów bibliotek w kraju, z podziękowaniem za dotychczasową współpracę i propozycjami jej dalszego rozwijania, umacniania i pogłębiania.

Współpraca Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z kierownictwami bibliotek ma historyczne, bogate tradycje i wielki dorobek. Zawsze służyła ona dobrze upowszechnianiu czytelnictwa, unowocześnianiu i ubogacaniu form pracy bibliotek oraz promocji tych instytucji w społeczeństwie. Zawdzięczamy to członkostwu pracowników bibliotek w Stowarzyszeniu oraz udziałowi kadry kierowniczej w strukturach zarządzających naszej organizacji. Znamienne, że najwybitniejsi twórcy bibliotekarstwa polskiego swoje dokonania i osiągnięcia zawdzięczali i zawdzięczają twórczej aktywności zarówno w wymiarze lokalnym, to jest na swoim stanowisku pracy w bibliotece, jak i w wymiarze ogólnokrajowym - na forum stowarzyszeniowym.

Tak jak w przeszłości, tak i obecnie, dążąc wspólnie do osiągania tych samych celów i wzajemnie sobie pomagając, możemy inicjować i realizować wiele przedsięwzięć korzystnych dla rozwoju czytelnictwa, umacniania roli bibliotek, a także prestiżu społecznego bibliotekarza. Dysponujemy wzajemnie komplementarnymi środkami działania, które racjonalnie użyte, mogą dobrze służyć społeczeństwu, bibliotekom oraz pracownikom bibliotek i ośrodków informacji. W pełni zdajemy sobie sprawę, że bez pomocy kadry kierowniczej bibliotek, bez lokalnych i ogólnopolskich inicjatyw, podejmowanych z myślą o wspólnych celach, plany i zamierzenia SBP byłyby znacznie uboższe, czasem i niewykonalne.

Kierując na ręce Pań i Panów Dyrektorów niniejszy list z myślą o przyszłości naszej współpracy, mamy na uwadze jej dotychczasowe pozytywne rezultaty, jak i przyszłe pożytki dla bibliotek i nas samych - bibliotekarzy.

Od lat zabiegamy o trafną formułę polityki bibliotecznej, o lepsze finansowo-materialne podstawy funkcjonowania bibliotek.

Uporczywie domagamy się zwiększania środków na zakup nowości wydawniczych oraz konserwację zbiorów. Naszym stałym, programowym wręcz hasłem, jest komputeryzacja bibliotek. Staramy się zwracać uwagę na braki w bibliotekarskim ustawodawstwie, pragmatyce zawodowej, edukacji. Prowadzimy żywą działalność konferencyjno-szkoleniową, wydawniczą, upowszechniamy literaturę fachową. Dzięki udziałowi pracowników bibliotek w różnych formach działalności naszej organizacji wzbogaca się ich wiedza, umiejętności i doświadczenie - przyspiesza proces dojrzwiania zawodowego i społecznego. Na łamach czasopism oraz stronach internetowych stwarzamy możliwość nie tylko do przekazywania i upowszechniania wiedzy i doświadczeń z zakresu naszego zawodu, lecz także dyskusji i polemik. W spornych sprawach staramy się interweniować w urzędach marszałkowskich, u wojewodów, starostów, burmistrzów, w Sejmie i Senacie. Przyznajemy, iż rezultaty tych poczynań nie zawsze odpowiadają naszym oczekiwaniom. Czasami brak aktywnego poparcia całego środowiska bibliotekarskiego uniemożliwia dobry rezultat tych starań.

Przeprowadzone ostatnio przez nas badania ankietowe uzmysławiają, jaka jest skala naszych, organizacyjno-programowych potrzeb. Aby się z nimi zmierzyć, potrzebni są sojusznicy i sympatycy SBP. Tu z całą mocą podkreślamy, iż kierownicza kadra bibliotek jest zarówno realnym, jak i potencjalnym gwarantem naszych, stowarzyszeniowych sukcesów. Realnym, bowiem to Państwo Dyrektorzy tworzą w znacznym stopniu klimat sprzyjający SBP-owskiej działalności i udzielają jej wsparcia, na które składają się rozliczne udogodnienia, poczynając od udostępnienia lokali, na merytorycznej pomocy kończąc. Potencjalnym, ponieważ możliwa i potrzebna jest intensyfikacja współpracy, i takie szanse - naszym zdaniem - istnieją. Ułatwiają powołanie nowych kół SBP, deklarując osobiste, stowarzyszeniowe członkostwo, dbając o prenumeratę fachowych, bibliotekarskich periodyków i książek, pamiętając o Dniu Bibliotekarza i Bibliotek, podejmując wspólne przedsięwzięcia i współorganizując różnego rodzaju spotkania i konferencje – budujemy wspólnie korzystny, środowiskowy obraz bibliotek, środowiska i Stowarzyszenia, bez względu na resortowe podległości i administracyjne usytuowanie.

Zwracamy się do Państwa z intencją rozszerzenia i pogłębienia współpracy i deklarujemy otwartość na jej różnorodne formy, chcielibyśmy w szczególności zainteresować Państwa włączeniem się w najbliższym czasie w:

- organizację Tygodnia Bibliotek jako formę promocji tych instytucji w naszym społeczeństwie (założenia programowo-organizacyjne tego przedsięwzięcia załączamy).
- podejmowanie z Zarządem Głównym i strukturami terenowymi SBP wspólnych przedsięwzięć (konkursy, szkolenia, warsztaty, konferencje, spotkania poświęcone wymianie doświadczeń, interwencje), które uznacie Państwo za ważne i pożyteczne w wymiarze lokalnym i ogólnokrajowym. Plan pracy ZG SBP na 2004 r. opublikujemy po jego zatwierdzeniu przez ZG w marcu 2004 r.
- tworzenie planu wydawniczego SBP przez zgłaszanie propozycji i pomysłów ważnych dla wzbogacania księgozbioru fachowego w bibliotekach oraz promocję zarówno czasopism („Poradnik Bibliotekarza”, „Bibliotekarz”, „Przegląd Biblioteczny”, Zagadnienia Informacji Naukowej”, „EBIB”, „Biuletyn Informacyjny SBP”, „Ekspres ZG SBP”), jak i tytułów książkowych - niezbędnego piśmiennictwa fachowego w każdej bibliotece, która ma ambicje dobrego wypełniania swej misji społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i informacyjnej. Ofertę wydawniczą SBP załączamy, a plan wydawniczy na 2004 r. opublikujemy wraz z planem pracy SBP po ich zatwierdzeniu w marcu br.

**Prezydium Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich**

Warszawa, luty 2004

